

Електронске новине
Туристичке организације

ЗЛАТИБОР

ХОТЕЛИ
ЗЛАТИБОРА
"АДОНИС"

*Локали поред језера
пун погодак општине*

Сјај и добит Трговачке улице

Златни бор
је сада пред
оком шетача

Поликлиника
и ординације
за стручну бригу
о здрављу

Пеленгири,
ђечерма, зубун
и прежина

Наш вољени Златибор некад и сад

Боса Росић,
најпознатији етнолог
златиборског краја и
музејски саветник

Од давнина се помиње наш Златибор, који нам прија и кога свим срцем волимо. Најстарије податке износи Милисав Ђенић у својој књизи "Златибор у прошлости", где каже: "Приликом формирања српске државе Златибор и Ужице су припали жупану Страцимиру, а тек око 1180. године Немања их је прикључио својој држави".

После великих сеоба 1690. и 1737. године златиборски крај, као и већи део Србије, остао је ретко настањен. Али крајем 18. и почетком 19. века овде се досељавају нови становници, махом из Херцеговине и Црне Горе.

Главни станиште привредног живота Златиборца је у селу, где се поред куће као главног стана и зграда у којима се спава налазе и економске грађевине (млекар, салаш, амбар, качара, штала, тор...). Једно од повремених места боравка мањег броја Златиборца је на плодним њивама "купљеницама" у пожешкој котлини. Али најважније повремено место становања Златиборца је, како они кажу, "у Златибору код колиба". Иако је живот у колибама био оскуднији у сваком погледу, деца су се пред јесен враћала кућама румена и здрава, а стока подгојена и спремна за пробирљиве европске пијаце.

Први сачувани податак о Златибору као месту за одмор и опоравак везан је за богатог сарајевског трговца Хаџи Николу Селака који је још 1750. године подигао у Водицама летњиковач од борових брвана. О лековитости Златибора пише "Трговински гласник" за 1892. годину: "Златибор је врло здраво место. Овамо долазе реконвалесценти који су наклоњени и пате од разних плућних болести. Њих упућују лекари и многим добру чини".

Наредне године краљ Александар Обреновић долази на Златибор. Локални органи власти приређују му "сељачки" ручак на ливади поред извора Кулашевац. Прва крунисана глава после цара Лазара, након пет векова, појавила се међу Златиборцима. Дошло је и мало и велико. И краљ им се одужио, изградио зидану чесму на извору Кулашевац, поставио темеље здравствено-туристичког развоја Златибора. Златиборци му не остадоше дужни. Овај лепи део назваше Краљева Вода. Нека се зна и памти тај 20. август 1893 године, дан почетка развоја туризма на Златибору.

Данашњи монденски туризам првенствено је настао из веровања људи да је читав Златибор лековит. Али мудре Ере нису желели да на својој златној планини лече болеснике од заразних болести, већ да ту "лече" здраве. Тако је предузимљиви прота Радосав Симић развијао туризма на Оку и пројекат назвао "Колонија здравих Око". Данас би то савремена медицина назвала превентивом, што је и доказано да добра превентива гарантује здрав народ.

Други светски рат уништио је две трећине туристичких објеката Златибора. Али туризам се не предаје. Када је 1959. за председника општине Чајетина дошао Вељко Стаматовић, о овој привредној грани почиње и наглас да се прича. Он по Ужицу и Београду проналази "љубитеље Златибора", одлучује да Чајетина понуди бесплатне плацеве за изградњу приватних кућа. Општина решава и да стипендира неког младог који би завршио туризам. На срећу, та особа била је Добрила Васиљевић (потом Смиљанић), која након вишедесетогодишњег рада у Сирогојну успева да се име тог села прочује широм света. Свакако да је и изградња луксузног хотела "Палисад" на Златибору била прекретница овог развоја.

У новије време Златибор је у туристичком залету. Посебно са садашњим председником општине, такође Стаматовићем али Миланом, који дуже од деценију и по, како бисмо ми сељаци рекли, влада овом општином. И то на најбољи начин.

Златибор је постао туристички град у коме има све, па и више него у нашим градовима. Неки се питају шта ће на Златибору солитери? Зашто да не, јер ово је град по жељама и схватањима посетилаца, а ливаде и шетње су одмах ту иза солитера... Па ко хоће да шета нек изволи, "широко му поље".

Круна развоја туризма на Златибору свакало је "Златна гондола". Она је, поред оспоравања, ипак полетела. Недостижни људски сан сваког човека је да се вине у „бескрајни плави круг у коме је звезда“, како рече Црњански.

А кад се из те чудесне летилице спусти поглед на доле, види се само зелено. Као што Лорка вели: "Зелено, волим те зелено. Зелен ветар, зелене гране, брод на мору и коњ у планини".

Поглед с неба на планину, а лепота на све стране. Остварен златиборски сан.

Сјај и добит Трговачке улице

Трговачка улица на шеталишту поред језера и Краљевог трга заживела је почетком ове године, заслугом и улагањима општине Чајетина. И одмах се, судећи по речима власника локала, показала као пун погодак. С погодним условима за рад (овде је 55 локала, сличне величине), повећаним прометом, великим интересовањем туриста за куповину понуђених разноврсних производа...

Минуло лето показало је пуну оправданост отварања Трговачке улице. Многобројни шетачи овде су нашли уређене просторе надхват руке да пазаре шта им је по вољи, а задовољство не крију и закупци локала и продавница, хвалећи овај потез општине. У то смо се уверили из разговора са поједицим предузетницима који су закупили ове просторе за своје послове.

На атрактивном месту и ткање исплативо

Омањи ткачки разбој, поред изложених тканих одевних предмета модерног дизајна, одмах се примети у радњи "Нићаница" у Трговачкој улици. На њему власница Бранка Александрић, у локалу на коме крупним словима пише "Ручно ткање" (једином ове врсте на Златибору), израђује понча, шалове, капутиће и друго што купци ту могу да пазаре. Радионица и продавница у истом простору, улепшаном старинама и традицијом.

Бранка је родом из Босне, живи на Златибору. Каже да се ткањем бави из хобија, за своју душу. Раније је радила друкчије послове, дуго година у једној туристичкој агенцији. Временом се ткању више посветила, дошла до спознаје да је ово што ради занимљиво људима.

– Хоби је прерастао у идеју да бих могла да отворим нешто самостално. Од 2014. професионално се бавим овим послом, тада сам регистровала радњу. Имала сам на претходном златиборском шеталишту код поште једну дрвену кућицу за продају, привременог карактера. Ево ме сада овде у новој Трговачкој улици, на виђенијем месту и у знатно бољим условима – казује власница ове радње, додајући:

– Најискреније, срећна сам и задовољна откад сам добила овакав простор, да могу у њему и да радим и да продајем. Занат је спор, а за мене је одлично што ту не губим време, јер на лицу места направим производ, покажем га, пласирам...

Бранка истиче да је добро што је општина направила овакав потез, отворила Трговачку улицу, заиста атрактивну и за госте и за продавце.

– Услови рада су бољи, оно што радим могу да прикажем. Људи уђу у радњу и виде овај традиционални занат, начин како се ради, погледају, пробају...Те услове нисам имала у малом дрвеном објекту, који је био баш класична улична продаја. А ова локација код језера је врхунска. Мени се повећао промет, наравно не превише јер је ово спор занат, не стигнем толико да направим колико могу да пласирам. Пун погодак

је Трговачка улица и локали у њему. Ово је, без имало претеривања, стварно врхунски – задовољна је наша саговорница.

Ручно ткање је стари занат, с тим што Бранка тка модерније артикле, у смислу дизајна производа, квалитета. Определила се за одевне предмете, израђује их углавном сама. Помоћ има у доради, и то од свекрве, а једна жена јој услужно шије, саставља оно што Бранка осмисли.

Унутра у локалу, у духу традиције, има и предмета погодних за музеј: старих пегли, дрвених сандука, разних старина. Власница се потрудила да невелики простор уреди у складу са оним што ради. Све је ово, каже, њена велика љубав. – Нема у мом послу неке веће зараде, не праве се некакве паре. Човек мора бити свестан у каквом времену и условима живи. Код

нас је, искрено речено, ручни рад обезвређен, потиснут, нема ону вредност која заиста јесте. А уз то, ово је напоран посао. Ипак, може једна плата да се заради, има довољно за пристојан живот у овим условима. Подношљива је овде закупнина и други трошкови. Кад ме људи питају да ли сам задовољна одговарам да јесам, ту све зависи шта ко тражи и очекује од посла. При томе, радим оно што волим и онда је срећа заиста велика – истиче Бранка.

Неуморна је, ради сваког дана сем недеље. Њена ћерка, која је уписала Академију струковних наука у Ужицу (менаџмент и предузетништво), помаже јој понекад у продаји. – Она, тренутно, нема интересовања за ручни рад, али никад се не зна. И ја сам у каснијим годинама открила да имам талента и да од ткања могу да направим неку своју причу – каже власница радње "Нићаница" (име дато по делу разбоја који се тако зове) у Трговачкој улици на Златибору.

Драган познате сада шиша у Трговачкој улици

Искусног фризера Драгана Ристића, код кога се одавно и познати шишају, срећемо пред вратима његове фризерске радње "Драган" на почетку Трговачке улице. Не крије да је одушевљен што сада овде има локал, поред атрактивног шеталишта.

– Ову улицу општина Чајетина је врхунски одрадила, по угледу на светске центре, нема боље. Наш председник Милан посебно је заслужан. Он ми је и предложио да поднесем захтев и овде отворим локал. Нисам погрешио што сам га послушао, у односу на претходни у коме сам био (на спрату код "Спорт вижна") сада имам 100 одсто више посла – прича овај мајстор, легенда фризерског заната на Златибору, са 35 година рада.

Има и занимљив надимак, одмах га открива при представљању:

– Зовем се Драган, а за пријатеље Владе Дивац. Кажу ми да их мој лик, ова брада, црна коса подсећају на мајстора кошарке. Дивца сам и шишао на Златибору, у фризерском салону хотела "Палисад" 1990. године, тек што је дошао у Партизан. Не само њега, него и Ђорђевића, Даниловића, Грбовића и друге кошаркаше у то време. Деведесетих и многе фудбалере, Звездин тим који је освојио титулу првака Европе. Шишао сам Пиксија Стојковића, Синишу Михајловића, Панчева, Просинечког,

Најдоског...Нико није имао замерке, били су господа, добар бакшиш и остало. Златибор је и у то време многим био занимљив, а фризерски салон у "Палисаду" једини. Познате сам шишао и касније:

политичаре, глумце, уметнике, па и оне из "подземља", разне знане и незнане...И сада код мене у фризерску радњу наврате познати. Скоро сам овде у локалу у Трговачкој улици шишао рукометну легенду Веселина Вујовића, још једног спористу с брадом. Код мене се улепшавају и познати Златиборци – прича нам мајстор Драган док из телефона показује

фотографију на којој је Веселин Вујовић код њега "под маказама".

Занат је, каже, пекао у Пожаревцу, у младости кратко радио и код чувеног Шоботе у Београду. Средином осамдесетих дошао је на Златибор. Запослио се у фризерском салону хотела "Палисад" 1986. године. То је до 1990. била радња фризерске задруге, да би затим Драган (са уживком фризерком Зорицом Видић) салон узео приватно. Од тада је приватник, увек уз прилично муштерија. Из "Палисада" је изашао 2001. и салон отворио поред "Спорт вижна". У њему је радио до фебруара ове године, када се преселио у новоотворену Трговачку улицу.

– Ова улица поред главног шеталишта донела је Златибору ред, пре свега. Сређено је сада, нема више

као некад оних дотрајалих кућица са овим, оним... Боље је овде за све нас који радимо, промет нам се повећао. На ударном сам месту, међу првим локалима. Људи овуда шетају, летос је била изузетна туристичка посета, није малтене могло да се прође. Ово шеталиште је као у Будви усред сезоне – пореди искусни фризер.

Он у салону ради шишање и прање, а има и женског фризера кад затреба, ово је мушко-женски салон. Отворен је по цео дан, летос при већој навали почињало се у девет ујутру и радило до осам сати увече.

– Кад смо се уселили добили смо овде само зидове, па све опремили. Одлично је што нам је свима омогућено да у овој првој години кирију не плаћамо

(од наредне почиње плаћање), а коректна је цена закупа (мени је 15 евра по квадрату). За сада сам задовољан и прометом и зарадом. Штета што немам ученика фризера, изгледа да Златиборци нерадо раде овај посао. Млађи хоће велике паре одједном, али углед се у овој професији стиче на дуге стазе – казује Драган Ристић, који се, мада има још неколико фризера на Златибору, ни у својој 58. години не плаши конкуренције.

Слађе место за кукуруз шећерац

Локал усред Трговачке улице на коме пише "Кукуруз шећерац, кокице" отворио је Миле Стаматовић, такође легенда Златибора, дугогодишњи продавац на туристичкој планини. У овом локалу продаје кувани и печени кукуруз и кокице, задовољан је како му је посао кренуо. Прича Миле о својим пословним почецима:

– Родом сам из Сирогојна, у Земљорадничкој задрузи "Прота Милан Смиљанић" радио сам 18 година, ту био и комерцијални и генерални директор, све док држава није решила да затвори задруге. После тога прелазим у Пољопривредни комбинат "Златибор" (млекара и фарма). Када се приватизовао, одлучи нови газда да мења кадрове и доведе своје, а онда будеш приморан да и од тога дигнеш руке.

– Размишљао сам који посао да отпочнем, а већ тада сам ћерку и сина почео да уводим у послове, да их учим да раде. Отворим малу продавницу у насељу Гајеви, где су више моја деца радила него ја. Онда почнем да сарађујем с "Фрикомом" у уличној продаји сладоледа, породично смо то радили супруга, ја, ћерка и син. А затим кренем с кукурузом.

– Имао сам другара родом из Злакусе, где је он помало почео да се бави производњом кукуруза шећераца. Договоримо се да ортачимо, заједнички производимо. Он имао продају у Ужицу, а ја овде. Џаба ми што сам у Сирогојну имао њиву погодну за кукуруз кад је тамо недовољно воде, а не може без наводњавања, па смо у плоднијој Злакуси крај реке заједно производили кукуруз шећерац. Почнем кувани и печени да продајем у центру Златибора. Прво се радило под сунцобраном, и лети и зими, на плус 30 и минус 30. А онда у типској монтажној кућици, како је општина тада прописала: ту услови лоши, без струје, кофе с водом носио сам 200 метара да скувам кукуруз. Није било лако, тако сам 18 година радио. Ево ме у овој години у новом локалу у Трговачкој улици – казује наш саговорник.

Не крије да је испочетка био скептик, с недовољно вере да ће у новом локалу ићи како жели и очекује: – А сада сам, да будем поштен, заиста одушевљен. Увек треба да прође извесно време како би се људи навикли на нешто ново, да народ прошета Трговачком улицом и види шта све има. Пун погодак је ово. С тим што код мене није све ишло глатко, јер сам у овој години имао здравствене

проблеме, па је више радила супруга, а морао сам и да плаћам једног радника да ради. Ипак што се моје продаје тиче, по збиру и математици ова сезона је била боља и од 2019., која је важила за најбољу до тада.

Миле је задовољан условима које је од општине добио, посебно што је ове године пословао (као и други) без плаћања кирије: – Ако и убудуће буде оваквих сезона, наредних година ће кирија моћи да се трпи. Наравно, периода за рад има различитих, некад бољих некад лошијих. На све то се навикавамо.

Што се тиче његовог промета, слично му се продају и кукуруз и кокице. Имао је жељу да, као некад, поново продаје сладолед, коју за сада није остварио. Били су му, каже, обећали да ће фрижидер за сладолед моћи да стави преко пута и место је већ било одређено. Али после му је објашњено да ове године овде неће бити уличне продаје сладоледа.

– Супруга и ја ово радимо, боримо се некако. Деца су запослена, имамо петоро унучади. Док се буде могло здравствено, радићемо. Преласком у Трговачку улицу услови су нам неупоредиво бољи, сваки локал има тоалет и погодне санитарне услове, што у некадашњој кућици нисмо имали – истиче Миле Стаматовић.

На бабл-вафле у "Шећерленд" код Ђорђа

Млади Ђорђе Раковић, предузимљив момак с факултетском дипломом и звањем дипломираног мастер економисте у туризму, решио је да се опроба у предузетништву, па у Трговачкој улици покренуо занимљив посао.

Отворио је радњу "Шећерленд", са главним производом ретко виђаним код нас. То је бабл-вафл, деликатес далеког Истока, чији укус је овог лета и младе и старије привукао у радњу код Ђорђа.

– Бабл-вафл је специјалитет Хонг Конга и Макаоа, годинама најпродаванији улични специјалитет у Кини (тамо га зове и "ег вафл", јер подсећа на корнет јаја). Има специјална преса у којој се пече вафл, у тој преси се формирају мехурићи и отуда назив бабл. С вафлом се спаја сладолед, чоколада и други додаци – описује власник локала и додаје:

– Производ бабл-вафл је иновативног карактера. Гледао сам да отворим радњу са оним што на Златибору тренутно нема нико, други се углавном базирају на већ познате производе.

Код Раковића у "Шећерленду" у понуди су и сладоледи, квалитетни и укусни. Ускоро ће бити мафини, можда и "американ кукиз"... Веран је особеној понуди, важно је разликовати се.

– Што се тиче прве сезоне, задовољан сам. Нека претерана очекивања нисам имао, што кажу да се не бих разочарао. Зато нисам ни поставио високе циљеве и стандарде. Ипак, добро је. Код људи сам наишао на позитивне утиске о ономе што нудим. Бабл-вафл се лепо примио, многи су га пробали. Мени је довољан податак да људи поручују и празне вафле, без ичега, јер тесто радимо с домаћим млеком и домаћим јајима,

акцент је на домаћем производу – открива власник "Шећерленда".

Летос је на Златибору било доста туриста. Многи су код Ђорђа свраћали без обзира што му је локал на крају Трговачке улице: – Али нема неке битне разлике где је који локал, људи шетају и виде сву понуду. Ако им нешто западне за око, они направе круг, врате се и пазаре.

Каже овај младић да га је предузетништву увек привлачило. Воли да му је радно време флексибилно: – Радим више него што људи иначе раде, али имам дозу слободe. За сада смо на послу у локалу моја мајка и ја, с тим што планирамо да за зимску сезону ангажујемо једног радника.

И за Ђорђа Раковића ова Трговачка улица је сјајна ствар: – На добром је месту, све је у њој типски и у једном реду (мислим да је 95 одсто локала већ попуњено). Имам у локалу све санитарне и друге услове. Много нам значи што смо прве године ослобођени кирије, док се не снађемо. А и та кирија коју ћемо од идуће године плаћати није нешто што се не може зарадити, и у сезони и у вансезони. Задовољан сам почетком, лепо је кренуло – закључује млади предузетник, веран и свом хобију, писању о спорту (кошарци) преко интернета. А рад са "Шећерлендом", како каже, показао се добрим, главни му је извор прихода и као такав свакако ће потрајати.

ЗЛАТНИ БОР ЈЕ САДА ПРЕД ОКОМ ШЕТАЧА

Златибор је инспиративна планина. Многи уметници, научни радници, истраживачи, љубитељи природе проналазе на "златној планини" неопходан мир, али и инспирацију за свој рад, идеје и стварање. Када се некоме укаже прилика да може да споји лепо и корисно, да у свом животном позиву сваки дан и ужива, онда се та особа може сматрати веома срећном и испуњеном. Таква је прича Златиборца Жарка Пантовића, који већ 20 година ради у Јавном предузећу "Србијашуме".

Жарко је запослен у Шумској управи Златибор. У току свог радног времена углавном је на терену, његова обавеза је да прати недозвољене активности у природи и води рачуна о очувању природних вредности.

Из разговора са Жарком одмах се стиче утисак да му је посао и велико задовољство. – Мој посао је уско везан за природу и то је искра из које произилази задовољство, где у реалности оживљава стара поука: ради посао који волиш и нећеш радити ниједан дан у животу – започиње Жарко своју причу.

На питање колико добро познаје Златибор, одаје нам тајну да је планину прилично добро упознао и скоро да не постоји педаљ планине до ког није дошао. Ипак напомиње да, упркос мишљењу да је Златибор питома планина, постоје делови који због своје неприступачности још увек нису довољно истражени.

– Мени лично најлепши део Златибора је кањон потока Крвавац, у селу Стубло, зато што се ту може срести доста заштићених биљних и животињских врста. Златибор је подручје јединствене еколошке, биолошке, културне и естетске вредности, очуваних предела, живописних пејзажа, ливада, пашњака и столетних борових шума, са вредним објектима народног градитељства, културно-историјског наслеђа. На Златибору расте око 1.150 врста биљака. Од лековитог биља издвојио бих траву иву, хајдучку траву, мајчину душицу и линцуру. Од шумског воћа ту су дивља купина, боровница, дивља јагода и

брекиња. Што се тиче гљива, ово је период када се могу наћи разне врсте вргања, сунчанице, ливадски шампињони и рујнице – прича нам Жарко и напомиње да се током протеклих дана кући враћао са пуним кесама сезонских печурака.

Он је велики љубитељ фотографије, па своје слободно време користи како би фотографисао и забележио нестварне пејзаже Златибора. У предивној колекцији планинских пејзажа у свим годишњим добима на његовом Инстаграм профилу "Дивљи Златибор" често се могу видети и фотографије многих дивљих животиња са којима се Жарко свакодневно среће.

– На Златибору постоји око 154 врста птица, што је 42 одсто свих регистрованих птица у Србији. Крећући се по шумама Златибора имао сам прилику да видим скоро све сисаре који овде живе: вука, медведа, видру, куну, јазавца, дивљу мачку... Однедавно је Златибор богатији за још једну врсту, ради се о реинтродукцији јелена. Некада давно ова врста је обитавала на овим просторима. Онда је, због лова и уништавања станишта, нестала. Сада је поново враћена – задовољно истиче наш саговорник.

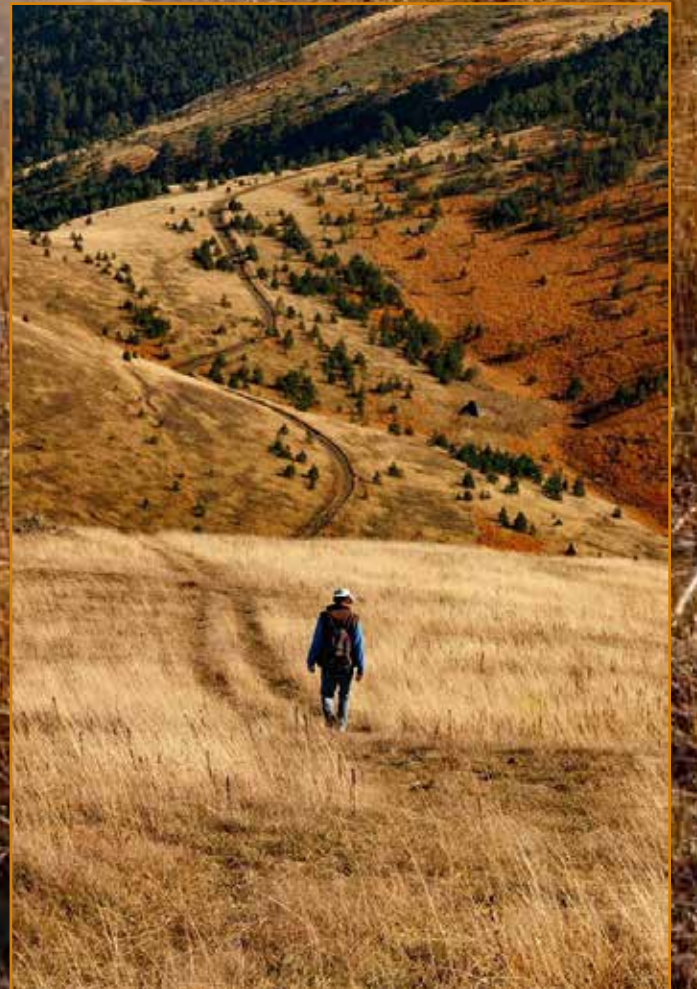
Заинтригирани информацијом да се сусретао и са медведима, питали смо га о тој животињи, а Жарко је појаснио: – На Златибору има медведа. Њихов мониторинг вршимо у сарадњи са Ловачким удружењем из Чајетине и Биолошким факултетом из Београда. До сада смо ухватили и обележили два медведа, са чијих огрлица свакодневно добијамо податке о њиховом кретању и начину живота. Оквирно се процењује да има од 10 до 15 медведа чија је пролазна станица Златибор. Као све звери, медвед има велику територију којом се креће и тако се може десити да наши одлазе на Јадовник, Голију, Тару и обрнуто.

Обзиром да доста времена проводи по шумама и обронцима планине, питали смо га да ли је можда пронашао чувени "златни бор" по коме је планина

добила име: – Последње стабло златног бора, на обронцима Муртенице у селу Негбина, страдало је под теретом снега и ветра. Тако да сада постоје само калемени који се могу наћи у насељеним местима (у природном станишту више не) широм наше земље. На пример, у ближој околини могу се видети испред Библиотеке у Чајетини и Туристичке организације на Златибору. Често пролазимо поред њих, лако су доступни оку шетача, а нисмо ни свесни тога – објашњава Пантовић.

За многобројне туристе и заљубљенике у Златибор има савет како да уживају у планини: – У оквиру Парка природе "Златибор" имамо 20 маркираних планинарских стаза чији се електронски приказ (тзв. трекови) могу наћи на сајту Планинарског савеза Србије. Стазе су лаке и средње тешке категорије, мање-више приступачне свима.

На питање да ли планира да се упусти у туристичке воде, одговара: – То, за сада, не планирам. Можда бих прихватио уколико се у оквиру посла укаже потреба за водичем, али преферирам самостално да обилазим дивљине Златибора. С тим што, наравно, то не значи да са искреним љубитељима природе не желим да поделим своја искуства и знање.

ПОЛИКЛИНИКА И ОРДИНАЦИЈЕ ЗА СТРУЧНУ БРИГУ О ЗДРАВЉУ

Златибор је савремен и модеран туристички центар који својим развојем из године у годину надмашује и многе дестинације широм Европе. Туристичко насеље напредује и развија се, пружајући идеалне услове и за свакодневни живот. Зато не чуди што неки који дођу као туристи одлуче да на "златној планини" заснују свој дом.

Гостима и мештанима Златибора, поред туристичких атракција, нуди се последњих година широк спектар садржаја који боравак и живот на планини чине угодним и сигурним. Ту је, свакако, најважнија брига о сопственом здрављу и здрављу породице. Отуда је посебна погодност што на планини са безброј природних благодети погодних за лечење и рехабилитацију, на очувању здравља свих нас предано раде врхунски медицински стручњаци.

Поред стручног тима лекара Специјалне болнице "Чигота", свим мештанима и гостима Златибора на располагању је неколико приватних ординација, као и једна здравствена поликлиника.

Под будним оком др Жељка Стакића, специјалисте интерне медицине са дугогодишњим искуством и вредном пословном каријером, на Златибору је недавно отворена "АС медика", поликлиника која пружа медицинске услуге из области интерне медицине. У тој "златиборској кући здравља", како је називају, сви којима је потребна консултација, стручни преглед одабраног тима лекара или нега у

кућним условима могу пронаћи подршку за своје здравствено стање. Како се Златибор шири и расте као туристичко место, показало се оправданим отварање здравствене поликлинике каква доликује овако реномираном центру.

У поликлиници је могуће добити услуге иницијалних и контролних прегледа, док су услуге терапије у склопу поликлинике и у кућним условима. Могу се обавити прегледи лекара опште медицине, прегледи свих специјалности, као и комплетна ултразвучна дијагностика на најсавременијим апаратима. Стручан и предан тим лекара и медицинских техничара на располагању је за низ различитих медицинских и специјалистичких прегледа, дијагностичке и лабораторијске анализе, али и за савете како водити рачуна о свом здрављу те на најбољи начин искористити благодети лековите планине.

Како кажу из златиборске "АС медика" поликлинике, њихов тим гради своју велику породицу клијената, јер брига о пацијенту је брига за здравље сваког члана породице – емотивна и стручна у исто време. Зато су врата широм отворили свим мештанима и гостима планине.

О здрављу Златибораца, али и великог броја туриста којих на планини има током целе године, у својим ординацијама брину још два врхунска медицинска стручњака.

Др Ненад Црнчевић, један од омиљених лекара овдашњег становништва са деценијама успешне каријере и на хиљаде задовољних пацијената и сачуваних живота на Златибору, отворио је врата своје ординације под окриљем поликлинике "Хипократ". Др Црнчевић, кардиолог и специјалиста интерне медицине, у својој ординацији врши ултразвучне прегледе срца, стомака, као и штитне жлезде. Поверење које му годинама указују Златиборци најбоље говори о квалитету његовог рада. Пријатна атмосфера током прегледа и консултација, године искуства, професионални приступ сваком пацијенту, пријатељски савети како да се очува и на најбољи начин брине о здрављу карактеристике су овог признатог лекара, по чему је препознатљив и ван златиборског краја.

Педијатар за здравствену сигурност најмлађих

Најмлађи заслужују и највећу пажњу свих нас, па је једнако важна и здравствена сигурност деце. Познати педијатар др Зора Вермезовић одлучила је након одласка пензију, после низа година рада у чајетинском Дому здравља, да настави своју дугогодишњу мисију – бригу о здрављу најмлађих. Своју педијатријску ординацију отворила је у породичној кући на Златибору, па и у заслуженој пензији др Зора своје знање и искуство ставља на располагање мештанима и туристима Златибора.

Педијатријска ординација Вермезовић нуди услуге прегледа, савета и консултација, а постоји могућност и кућних посета по позиву. Уколико се укаже потреба могуће су и консултације педијатра субспецијалисте, прегледи дечјих пулмолога, алерголога, дефектолога и свих других лекара који су неопходни као подршка здравом одрастању деце. Ординација др Вермезовић опремљена је и савременим апаратом за ЦРП.

Све лабораторијске анализе на једном месту

Један од највећих ланаца лабораторија у Србији "Аквалаб" недавно је на Златибору отворио нову лабораторију, где је на једном месту могуће урадити преко 4.000 анализа из свих области савремене клиничке дијагностике.

Свет тениса на теренима Тениског центра "Спрингс"

Они који познају дешавања на Златибору кажу да "бели спорт" овде доживљава ренесансу. Посебне заслуге у томе има Тениски центар "Спрингс", који се са својих седам шљакастих терена сместио на три километра од туристичког места, у прелепом делу "златне планине". Где је усред ливада, на дедовини тренера и неуморног организатора тениских турнира Милоша Дедића, заживело модерно тениско "царство" и у њему професионални турнири.

Ове терене, наравно, прате и други садржаји. У склопу центра налази се шест потпуно опремљених студија и апартмана који су предвиђени за смештај играча и гостију. Уз централни терен ту је и клуб-кафић где се играчи и гости могу освежити и предахнути. У летњем периоду центар организује кампове за тенисере у свим категоријама.

– Тениски центар "Спрингс" почео је са радом пре 10 година и већ од прве кренули смо са организацијом турнира за децу различитог узраста по календару ТС Србије. Турнири се у мањем или већем броју организују сваког лета и то су углавном турнири прве или друге категорије, летња државна првенства, а већ три године организује се ИТФ јуниорска за девојке и мушкарце до 18 година. Занимљива је и чињеница да се на теренима ТЦ "Спрингс" годинама одржавају ветерански турнири, како домаћи тако и интернационални, са великим бројем учесника из земље и иностранства – каже Милош Дедић.

Посебно је поносан на податак да се од 2011. на овим теренима одржава професионални тениски турнир са наградама од 15.000 долара, који је многим младим играчима незаобилазан корак на путу ка професионалној тениској каријери. Велики број тенисера на овом турниру је из иностранства, како из земаља нашег окружења, тако и са других континената из целог света. Амбијент и услови за

тренирање су идеални, па многи учесници користе те погодности за припреме пред турнир како би остварили што бољи резултат.

– У септембру ове године одржана су два велика међународна турнира: ИТФ јуниорска за играче до 18 година, а након њега 10. јубиларни професионални "Златибор опен 2021." (награда фонд 15.000 долара). На првом ИТФ јуниорском "Златибор опен" (конкуренија до 18 година) учествовао је велики број страних играча, укупно 80 тенисера из целог света. У женској конкуренцији надметало се 70 тенисерки, углавном иностраних. Учесници су били из Румуније, Русије, Израела, Италије, Мађарске, Кине, Шведске, БиХ, Немачке, Француске, Белгије, Црне Горе, Аустрије, Македоније, Словеније и Индије – наводи наш саговорник.

Током лета велики број тениских клубова из наше земље овде организује кампове са својим играчима, где у правом тениском амбијенту и природи тренирају и "пуне батерије" кроз игру и дружење.

– Наше мишљење је да тенис и тениски турнири, нарочито ИТФ јуниорски и ИТФ професионални, употпуњавају и туристичку понуду Златибора. Већ су препознатљиви на светској тениској мапи. Морамо се похвалити да смо 10 ИТФ професионалних турнира (награда фонд 15.000 долара) успешно организовали, што је у Србији ретко коме успело. Такође ови турнири су веома важни за развој тениса у западној Србији – истиче Милош Дедић и сумира постигнуто:

– Јако смо задовољни овогодишњом сезоном и турнирима који су одржани. На ИТФ јуниорском половина такмичара дошла је из иностранства, на ИТФ професионалном било их је 90 одсто иностраних. У таквим околностима није лако одржати турнир, а то би било немогуће без помоћи општине Чајетина и Туристичке организације Златибор.

Табла у част Мисије Халијард пред Културним центром

У знак сећања на спасилачку Мисију Халијард, на платоу испред златиборског Културног центра постављена је информативна табла која подсећа на тај догађај из Другог светског рата. Открили су је председник општине Чајетина Милан Стаматовић и председник удружења "Операција Халијард" Џон Капело. Затим је у сали Културног центра одржана свечана академија којој су, уз представнике општине и поменутог удружења, присуствовали и потомци учесника те акције. Овом приликом оживело је сећање на Мисију Халијард током које је на просторима западне Србије од средине 1944. до почетка 1945. народ овог краја масовно учествовао у спасавању више од 500 савезничких пилота чије су авионе обориле немачке трупе. На позив Југословенске војске у отаџбини, Златиборци су спасавали оборене пилоте, бринули о њима и безбедно их водили до импровизованог аеродрома у Прањанима код Чачка, одакле су они америчким авионима одлазили до савезничких база у ослобођеној Италији.

Златибор поново домаћин турнира АБА 2 лиге

Успешна организација из минуле сезоне омогућила је да Златибор и општина Чајетина поново буду домаћини важног регионалног кошаркашког такмичења, турнира АБА 2 лиге. Одржан је од 10. до 14. октобра у хали Туристичко-рекреативног комплекса "Златибор", а поред домаћег тима учествовало је још 13 клубова из шест држава: "Младост", "Војводина" (Србија), "Борац", "Спарс", "Широки" (БиХ), "Ловћен", "Подгорица", "Сутјеска" (Црна Гора), "МЗТ Скопље", "Пелистер" (Северна Македонија), "Рогашка", "Хелиос Санс" (Словенија) и "Вриједноснице Осијек" (Хрватска).

"Песничке ватре златиборске"

Осме по реду „Песничке ватре златиборске“ одржане су 4. октобра у дворани Културног центра Златибор, чиме је обележено 200 година од рођења Фјодора Михајловича Достојевског. Том приликом је председник општине Чајетина Милан Стаматовић уручио Повељу "Песничких ватри златиборских" знаменитом српском писцу и академику Матији Бећковићу. Управо он, као носилац Повеље, упалио је велику ватру на Шуматном брду код Споменика. У обележавању овог својеврсног "празника књижевности" учествовали су песници, глумица Ивана Жигон и гости са Београдских међународних сусрета књижевника.

Две изложбе у галерији Културног центра

Током октобра у галерији златиборског Културног центра уприличене су две изложбе. Љубитељи уметности најпре су имали прилику да уживају у радовима академског сликара Мирјане Фуштић. Затим је овде постављена фото-изложба историјског карактера "У сусрет руском цару – Романови царско служење" посвећена последњем руском императору Николају Другом и његовој породици. Пројекат је настао са циљем да се савременој публици приближи лик и дело чланова последње руске династије и пробуди сећање на породицу Романов, блиско везану за Србију и српски народ.

Локалитети и током јесени отворени за посетиоце

Сви локалитети у околини Златибора отворени су и током јесењих месеци за туристичке посете.

Од 1. октобра радно време Инфо-центра на Краљевом тргу је од 9 до 17 часова сваког дана.

Радно време Стопића пећине до 23. октобра је од 9.30 до 18 часова.

Водопад у Гостиљу током октобра радиће од 9.30 до 18,
а Музеј "Старо село" у Сирогојну од 9 до 19.

Посетиоци каубојског града "Ел Пасо сити" моћи ће да обиђу овај тематски парк на
Водицама сваког дана од 10 до 19 часова

Најдужа панорамска жичара на свету "Голд гондола" од 6. октобра ради од 10 до 14 часова
радним данима (последња вожња са Торника је у 15 часова), а викендом од 10 до 15 часова
(последња вожња са Торника је у 16 часова).

Радно време Авантура парка је од 10 до 17, док Дино парк ради сваког дана од 10 до 18.

ПРЕФИЊЕНИ УКУСИ РЕСТОРАНА „АМФНОРА“

На Златибору се свуда добро једе, сладокусци уживају у укусној и разноврсној храни. У последње време њихов избор за гастрономски ужитак све чешће је ресторан „Amphora“, отворен крајем 2019. године у оквиру апартманског комплекса "Adonis Resort & Spa".

За кратко време од отварања овај објекат придобио је симпатије многобројних гостију, али и мештана Златибора. Освојила је „Amphora“ срца правих гурмана и стекла епитет једног од омиљених "нових" ресторана "златне планине".

Одмах привлачи сам њен положај, удаљен од туристичке гужве. Ресторан се налази у Тић Пољу, на једној од најлепших локација Златибора. Обзиром да поред ресторана пролази пут за Стопића пећину и Сирогојно, лако је приступачан свим љубитељима добрих залогаја.

Ресторан "Amphora" је на располагању како гостима апартманског комплекса "Adonis Resort & Spa", тако и свим заљубљеницима у златиборске гастрономске ђаконије који своја чула желе да обрадују префињеним укусима. Свако припремљено јело проткано је нитима традиције и савремених укуса. Уз сваки послужен оброк

сервирана је истинска љубав према послу и жеља да се сваки гост овде осећа посебно.

Оно што гости ресторана истичу као највеће предности, на првом месту су велики избор хране и пића, врхунски квалитет, обилне и укусне порције. Све намирнице од којих се припремају надалеко чувени златиборски специјалитети пажљиво су бирани, уз посебан нагласак да је реч о домаћим производима који одишу аутентичношћу овог краја. Уживање у гастрономским специјалитетима додатно је оплемењено пријатним амбијентом, професионалношћу и љубазношћу особља ресторана.

Широк спектар јела је у понуди ресторана "Amphora". Почев од великог избора доручка, преко хладних и топлих предјела, јела са роштиља, јела по поруџбини, традиционалних златиборских специјалитета... Посебна погодност је доручак који се служи на бази шведског стола.

За љубитеље лаганијих укуса ту је богата понуда пасте, пице и рижота, а посебно се истичу рибљи специјалитети. Гостима је у јутарњим часовима омиљена чувена комплет лепиња, док су омиљени специјалитети сладкусаца домаће воћне пите, прављена по рецепту наших бака.

Поред уживања у храни и пићу, гости ресторана „Amphora“ уз сваки изврстан залогој уживају у несвакидашње лепом погледу. Зелене ливаде и пашњаци, који се пружају у недоглед око ресторана, стварају посебан амбијент у коме се одмарају и душа и тело.

ПОГЛЕД И УСЛУГА ЗА НЕЗАБОРАВ У АПАРТ-ХОТЕЛУ "ADONIS RESORT & SPA"

У једном од најлепших делова планине Златибор, на локалитету Тић поље на путу ка Сирогојну, смештен је апарт-хотел "Adonis Resort & Spa".

Ово хотелско здање, које је својим беспрекорним ентеријером, љубазним особљем, мноштвом садржаја али на првом месту квалитетом услуга завредило категоризацију од четири звездице, налази се у оквиру комплекса "Zlatibor Hills".

Од центра Златибора "Adonis Resort & Spa" је удаљен свега километар, сасвим довољно да се у лепотама планине ужива и одмара у миру и спокоју, изван свакодневне урбаности туристичког насеља. Поглед који се из сваког апартмана пружа на простране златиборске пашњаке и борову шуму госту гарантује незабораван ужитак нетакнуте природе ове планинске лепотице.

Иако је хотел отворен не тако давно, стекао је своје верне госте. Они се радо овде враћају да своју животну енергију изнова допуне и сва чула препусте валовитом крајолику који краси околину овог апартманског насеља.

Апарт-хотел располаже са четири комфорна студио апартмана, пет апартмана са једном спаваћом собом, два апартмана са две спаваће собе, једним дуплекс апартманом и једним "краљевским апартманом". Сви су опремљени модерним садржајима неопходним за потпун одмор, уживање и опуштање гостију. Садрже ТВ са кабловском телевизијом, бесплатан вај-фај интернет, клима уређаје. Испред је пространи хотелски паркинг.

Поред "Adonis Resort & Spa" апарт-хотела, у оквиру „Zlatibor Hills“ апартманског насеља у понуди се налази и низ савремено опремљених и модерних апартмана. Њихова понуда и услуге високог квалитета оправдавају највиши реноме туристичког места какво је Златибор.

Хотел, такође, располаже савремено опремљеним и модерним спа центром, чији садржаји задовољавају најсофистицираније потребе гостију. У оквиру "релакс зоне" гостима су на располагању базен у коме се греје вода, финска сауна, турско парно купатило, ђакузи. Спа центар се простире на око 200 метара квадратних. Поред уживања у садржајима затвореног спа центра, у оквиру апартманског комплекса налази се и отворени базен који гости хотела током летње сезоне могу користити неограничено.

У оквиру апартманског комплекса је и ресторан „Amphora“, који гостима нуди велики избор јела и уживање како у традиционалним гастрономским специјалитетима златиборског краја, тако и у нешто савременијим укусима.

ПЕЛЕНГИРИ, ЋЕЧЕРМА, ЗУБУН И ПРЕЖИНА

Да одело чини човека знали су и наши стари у златиборском крају који су се, спрам могућности, "лепо носили", на свој начин "моду пратили". Традиција у народном одевању неговала се кроз векове, понегде трајала све до средине 20. столећа. Ретке остатке тог "модног" наслеђа могуће је пронаћи у каквим старим ормарима и дрвеним сандуцима удаљених сеоских кућа.

Данас нам ова заборављена одећа, чије делове срећемо у ношњама фолклорних друштава, делује необично, а још су нам необичнији њихови називи. Пеленгири, џамадан, ћечерма, тозлуци код мушкараца или зубун, бојадер, либаде код жена. Од ћетеновог и тежињавог бега, полупамучног платна, вуне и других народних материјала.

Вредна је, ипак, ова наша традиција која сећа на претке и рађа носталгију за давним, мирнијим временима. У којима се знао ред, уз шалу живело и у немаштини, када су старији поштовани, а млади били скромни и задовољни.

Мушка ношња некад

Обавезни делови традиционалне мушке ношње у златиборском крају су "кошуља" и "гаће", затим разнобојни вунени "појас", а посебно обележје дају "пеленгири" или "пеленгаће", врста ширих гаћа од вунене или ланене тканине беле или мрке боје.

Од горњих хаљетака ношени су "зубунић" или "гуњић", затим "ћечерма", "џамадан" и "гуњ". Преко њих огртана је црвена кабаница, коју су људи обично пребацивали преко себе када путују на коњу.

На глави су мушкарци носили црвени фес са кићанком, вунену плетену црну капу "шубару", а после српско-турског рата осамдесетих година 19. века све чешће и шајкаче. Зими се око капе обавијао ткани вунени шал, а лети је ношен и сламни шешир.

Од обуће су ношене чарапе, приглавци, назувице, преко њих "пријесни", "црвени" и "грађени" опанци, исто као и у женској ношњи. Уз то и сукнене "тозлуке" или "докољенице", како су их тада називали.

Женска ношња некад

И девојке и жене носиле су дугачку кошуљу, динарског типа, шивену од конопљаног (дебелог – "тежињавог") беџа, затим од ланеног – "ћетеновог" беџа а за празнике и од полупамучног платна (податканог и "памучног" беџа).

Од горњих делова одеће носио се кратак црни сукнени јелек "прслук", а преко њега бели сукнени "зубун". Испод појаса са предње стране стављала се уска кецеља "прежина". Обуване су црне, везене чарапе и "грађени" опанци.

Девојке су биле очешљане у две плетенице обавијене око главе, а празником се стављао плитки црвени "фесић", док су око врата ношени наниз од златног или сребрног новца.

Зими је ношена дугачка вунена набрана сукња, а преко сукненог "прслука" или пак "грудњак памуклије" облачио се "гуњ", кратак сукнени хаљетак с дугачким рукавима. Неке жене облачиле су још и дугачку белу сукнену "аљину" преко свег одела.

Као део младине и празничне ношње имућнији су имали либаде и свилени појас "бојадер".

Једно од основних обележја женске ношње било је покривање главе. Носио се и накит од сувих биљних плодова, најчешће ђердан од "каравиља" који кад се навлажи опојно мирише.

